

Brokiga Bengalen

Resande teatersällskap, religiösa festivaler och populära nutida nöjen i
indiska Västbengalen och Bangladesh

INLEDNING

En gränslös konst – Chaudagram natten den 6-7 mars 2004

Bengalen – befrielse, delning, frigörelse (Västbengalen och Bangladesh)

Högt och lågt – skillnader och likheter

Mål och metoder

I

REGIONALA KULTURER – Resande artister med bred publik

Inledning

Yatra: Teater för gudar och gentlemän – för fursten och folket

Resande gruppteater i Södra Jamsa i Manikganj den 15 oktober 2000

Teatern som rör sig med vinden

Fokus på yatra i halvannat decennium

Turbulenta tider

Föreställningarnas form och innehåll

Spelplatsen – en låtsasvärld av blandade nöjen

Problematiserad färd till publik med krav i Munchiganj

Skymningsverksamhet under ordnade former i Savar

Kräsen stadspublik i Kolkata vill ha nyheter

Massiv ytrafestival tillfredställer lystmäte Puruliya

Organisation, grupper, bokningssystem

Överlevnadsstrategier i lagens gråzon – Bangladesh

Problematiserad "Teateryatra" söker ny status – Västbengalen

Fragment av teatermöten med starka avtryck

Yatra för generationer på teplantager i Srimangal

Keya – dansös... blir ägarinna... blir slavhustru

Gazi – teaterchef med patos för teatern men svag ekonomi

Aktriser, dansöser och "prinsessor" – kvinnornas yatra

Byklubbar och amatöryatra

Shitola opera – den gamla stammens resande yatra

Yatra i stormens öga

Dans för kärlek och överlevnad

Nattlig dans för liv och lust i Kurmasol i Puruliya den 16 april 2002

Konsten att leva är konsten att dansa – dansöser med livet som insats

Sondharani – "Aftonens drottning"

Pastubala – "Flickan som är som opium"

Nachni: Åtrådda dansöser och kvinnor – men förnekade människor

Saraswati Devi – en nachni med eget livsrum

Dans vid furstehov och hos storbönder

Jhumur-musiken – Puruliyas själ

Nachni i livets vändpunkt

En nachni som åldrats med respekt
Santi hotel – bokningscentrum och träffpunkt med smak av Puruliya
Romantiserad drömbild eller bitter verklighet

Baida – magiker i ormgudinnans famn
Ormarnas högtid i Loharsol den 16 januari 2003
Ett liv ur hand i mun – ormmagiker sedan generationer

Pritam Baida

Dalu Baida

Kvinnor i ett baida-samhälle
Bodapara, ett bede-samhälle i Bangladedsh
Artister eller tiggare – magiker eller kvacksalvare?

Folklig byunderhållning med socialt eller religiöst engagemang
Teaterfestival i Panctupi 12-15 januari 2001

Fester och festivaler som spelrum för teater och dans

Gudar på besök – chou-föreställning i Puruliya

Putul nach – marionetter med lång tradition

Engagerade amatörer agerar professionella artister

Socialt engagemang tar form i gambhira

Långt från offentlighetens ljus

II

URBANA KULTURER – Teater högt och lågt
Inledning

Metropolernas mångfald

Teater för pestgudinnan i Kolkata den 4 maj 1999

Kolkata och Dhaka – Bengalens metropoler

Kolkata – skrämmande men skön som en åldrande, lastbar kvinna

Dhaka – vidsträckt, stark och sårbar som flodernas vattenhyacint

Metropoler och motpoler

Stadsfolkets teater – koloniala influenser, nationell kamp och kommersiella nöjen

Gråzoner med kanaler till teatern – sexworkers i Kolkata och transvestiter i Dhaka

Sonagachi – ett välkänt glädjekvarter i Kolkata i februari 2003

Androgyna artister som betraktas med skräckblandad förtjusning

Elitföretéelser och subkulturer

III

FÖRESTÄLLNINGAR FÖR BÖN OCH BOTGÖRING

Inledning

I begynnelsen var nada...ljudet...

Bön och bot för Shiva i Tumba, Jhalda den 14 april 2002

Satyam Shivam sundaram – Det sanna är Shiva och Shiva är skönheten

Kirtan – föreställningar av kärlek som förenar människor med det gudomliga

Kirtan för evig fred och för att hylla Krsnas kärlek

Kirtan vid ghat sradha – för att öppna passagen vidare efter döden
 Koncentrerad bön och social samling

Gudinnekult med bred förankring

Durga – världens moder som bekämpar ondska och befriar från demoner
 Saraswati – beskyddar lärdom och sköna konst
 Manasha – ormarnas gudinna särskilt dyrkad på bengaliska landsbygden

"Att prisa livet är ett sätt att leva"

Bengalens bauler i hängiven symbios med skaparen

Baulhögtid i Wayishpur den 16 februari 2004

Bengalens bauler – ständig strävan efter hjärtats sanna natur

Mästaren och vardagens andliga övningar
 Praktiserande bauler kontra baulartister
 Sankar Mahato – praktiserande baul med tillstånd att berätta
 Chaya Rani och Krishta Das Baul – ett par som lever som de lär
 Torani Das Baul vandrar medelvägen

Baul shilpi, artister och vildhjärnor med baulhjärtan

Kajal Dewan – som en gränslöst förgörande eld
 Akkas Dewan – hänryckt av hjärtats djupa vemod
 Aklima Begum – med den lugna vildsintheten hos en kvinna

Lalon Shah, den store förebilden

Baul mela – festivaler för vällärd och världsliga möten

Joydev mela
 Lalon mela

Möte med ett inre väsen

Gobore padda phul – lotusen dold i komockan

Sufifest i Shimuliya 8-9 februari 2001

Dansen är ett sätt att ropa efter Gud

"Det finns en okänd som du inte kan se"

**Minneshögtid för *murshid* och *pir* – en hågkomst i glädje och sorg
 Sången och dansen som bön**

Hosayns lidande i ständig åminnelse

Vända och martering vid Muharram i Manikganj 2002

Karbalamassakern ihågkommen och gestaltad

Hosaini Dalan i Dhaka 2002
 Stranded Pakistani Camp i Dhaka 2002 och 2004
 Kolkata i mars 2004

Botgörelse för försoning och tröst

SAMMANFATTANDE AVSLUTNING

Noter
 Förteckning över faktarutor, Historiska epoker, Kartor
 Ordlista och bengaliskt teckenindex
 Källor och litteratur
 Register